

ABONAMENTE:

Pe un an . . . . . 10 Leu
Pentru preoți și învățători . . . . . 8 "
Anunțuri și reclame după invocare.

ORGAN AL TINERIMEI DOBROGENE

Apare la 1 și la 15 ale fiecărui lună

DIRECTOR ȘI PROPRIETAR

CONST. N. SARRY

Redacția și Administrația str. Dorobanților 17

Administrația Domeniilor Statului DIN DOBROGEA

Cuvînt de Adio

Onorabili din Palatul răposatului Prinț Gr. Sturza—asemenea ipochimenii nici nu puteau locui de cît în Palate!—își strîng catrafusele, și la 1 Aprilie viitor (de n'ar fi o păcăleală!) apucă caloa... ne'ntoarsă.

Pe de altă parte, «*Cuvîntul*», organul oficios din localitate, cu data de 18 Noembrie a. c., inserează următoarea informație :

„Ministerul de Domenii a cerut Prefecturiei de Constanța să întreprindă o cercetare administrativă în privința deposedărilor săptuite în acest județ. Ministerul însărcinase cu aceasta pe șefii de ocoale; dinși n'a putut ajunge însă de cît la o lucrare incompletă, ocupându-se pînă acum „numai de șapte comune, și de acelea în mod insuficient.”

„Exceptînd plasa Mangalia (unde din cauza boalei subprefectului respectiv, lucrările a trebuit să meargă mai înainte) în cele-lalte „patru plăși cercetările sunt aproape terminate, întocmindu-se tablouri, cu toate indicațiunile necesare.”

„Toate aceste operațiuni aș în vedere „regularea neîntîrziată și definitivă a chestiunii proprietății din aceasta parte a țării” — chestiune care frâmintă de multă vreme „populaționea locală”.

Iată o instituție, înființată ca să aducă pacea și rînduiala, acolo unde pînă mai deunăză a domnit jaful și pîrjolul, și care, după o existență lamentabilă de patru ani, urmează a fi desființată în primăvara viitoare—lucerul e hotărît—toamna fiind că a contribuit (s'a convins, în sfîrșit și cel de la «Centru») în cel mai înalt grad, ca să semene anarchia în spirite și să intindă neorînduiala în tot locul.

Comunicatul oficios pretinde, că agenții domeniali, în tot timpul funcționării lor, n'a răsuțit să cerceteze situația proprietății de cît în șapte comune — ceeace este tot una cu ea și cind n'ar fi făcut nimic.

Noi, din contra, susținem că cei de la Administrația domenală au lucrat foarte mult: au încureat proprietatea imobiliară din această provincie în așa fel, în cît — ierte-ni-se expresiunea — nici dracu să n'o mai descurce!

Situatiunea de astăzi, trebuie în sfîrșit recunoscut, nu poate dălnui mai departe.

Ar fi o soluție, care ar remedia la aceasta stare de lucruri: facerea unui cadastru.

Importanța acestei lucrări nu poate fi contestată și cît privește susținerea cheltuelilor trebuințioase, ele ar fi, fără nici o obiecție, suportate do către proprietarii în cauză, cari și-ar vedea astfel asigurate bunurile odată pentru totdeauna.

Luerul să nu pară cu neputință. Pe cînd dincolo, în țară, avem său țărani săraci lipiți pămîntului, cari n'ar avea cu ce plăti o asemenea dare, său proprietari latifundiari, datorî-vînduți la Credite sau la creditori streini, căror le-ar reveni taxe proporționale mari de plată pentru o proprietate care nu mai e de fapt a lor, așa că nu le mai trage inima; aicea, avem proprietari de mijloc, stăpini pe averile lor, căror le-ar reveni și sume mici de plată și ar dispune și de resursele necesare.

Pe de altă parte Statul, care, în urma cadastrului, va intra în stăpînirea a nouă întinderi considerabile — terene ce se găsesc cotropite astăzi — ar putea contribui cu o bună parte la această lucrare, de mare folos obștesc.

Nu putem încheia, fără a nu da expresiune marei încrederi ce avem în actualul prefect al județului Constanța. D-sa care cunoaște foarte bine cîte neajunsuri a avut să tragă populaționea locală după urma deposedărilor samavolnicești efectuate în anii din urmă; d-sa, care a putut vedea și aprecia spiritul de ordine și legalitate al celor nedreptăți; d-sa care își dă perfect seamă de gravitatea actualei stări de lucruri, care nu poate fi de cît primejdioasă și pentru unii și pentru alții; d-sa, în sfîrșit, care se bucură de perfectă încredere atât a Guvernului cît și a populaționei locale, d-sa ar putea întreprinde cu succes opera de mîntuire.

Subsemnatul, întru cît mă privește, îmi socotesc datoria îndeplinită.

1 Decembrie 1907.

Const. N. Sarry

IMPRESII

Mă găsim deunăză în cabinetul d-lui ajutor de primar el orașului, cînd, printre alte persoane, se află și o femeie care sta refăsă într'un colț, așteptind să-l vînă rîndul la audiență.

Dînsa se apropie de biroul locuitorului de primar, numai după chemarea acestuia și la întrebare, prinse a spune, că a văzut că peste cimiticul vechiu se fac azi case, că acolo, într'unul din morminte, e îngropat fostul ei stăpin, un consil strîn, la care a slujit ea acum vre-o două-zeci și mai bine de ani; că ar fi păcat de Dumnezeu să se pună peste vasele lui stăpînu-său vre-o latrină; că pe ea n'o lasă sufletul să rabde aceasta și în consecință roagă pe d. primar să delimitize în nouă cimitir un loc de odihnă pentru fostul ei stăpin și că ea se obligă să ia o căruță să transporte osemintele și să facă cele cu cale.

Întrebătă asupra numelui acestui Consul, dînsa nu-și mai amintește de dinsul; știe numai că el fusese Consul tăian sau francuz, în localitate.

„Mă impresionează pînă la lacrimi.”

O femeie, care, Dumnezeu știe, dacă avea în pungă cel cîji-va francă, necesari pentru ceremonialul ce-să propună să săvîrșească, n'a lăsat-o sufletul să știe că omul de la care a mincat acum două-zeci de ani și mai bine o bucată de pînă — muncită, fără îndoială — e necinstit în groapa, în care-i zac rămășițele pămîntestii!

Nu știu ce să fac mai degrabă. Să admir nobletea de suflet a acestei femei „atât de simple și la vorbă și la port”, ori să depășească sacrilegiul comis de aceia, cari ad dispu să se parceleze locuri de casă peste morminte încă calde și incuviințind să se construiască locuințe și tot felul de dependințe pe dinsele!

Zile de arăndul am fost covîrșit de impresia ce mi-a produs scena descrisă și mult aș fi dat să mai înținesc odată pe femeea acea din alte vremuri, cînd se respectau și morții și vii!

CE-SAR.

De Crăciun...

(Fragment)

Năprazio vule vîntu 'n cring
Si 'ntr'insul valere-s, ce pling
Amurgul care ne-a cuprins
Si ura neagră ee ne-a slins! —

Si-l tot mal lacom vîntul sec...
Si zi de zi cele ce trec
Mereu mal negre-s... tot mereu
Si traful, tot și tot mal greu!

De nostalgi din alte vremi
Ultat-ă tuș; — ba, azî te temi
Si legea ta ca s'o mai fil...
Si-ți temi ayutul de copil... —

Ce trist bîstem! Ce neagră stea
Ne-a dat în locu-I Dragosteia —
Iar blîzni luceferii trecuți
In ce nimic îs prefăcuți! —

Dar pilpăle focul molcom
În sobă, și-o boare dulceagă
Cuprinde biet înima mea
Si trista mea fire întreagă.

Si-afără se leagăn' un glas
De blind îngeraș — ce alină
Biel gindul lipsit de popas
Si toată gîndirea 'nserină.

Si cîntul se 'nchlagă volos —
Si mama o candel' aprinde —
Si 'n curle se 'nnosă prin os
De vechi și duioase colinde.

E nașterea blindului prunc
Ce toată natura subise;
Ce sterse pustiul adinc
Si viața eternă deschise.

E ziua cînd lumile 'n cor
Innaljă cintare slăvindă.
Acelul ce 'n tristul popor
Sădise nădejde viindă.

Zăpada scîrșile geros
Sub pașii de pe drum;
Copiil cîntă blind-volos
Colinda de Crăciun!

Din sufletul mîinit dispar
Amarurile toate
Si dulce-molcom blindul har
Din negură ne scoate.

— „Isuse, Doamne! Nol serbăm
„Azl nașterea la sfintă,
„Si nol o binecuvîntăm... —
„Tu, bine ne cîvîntă!

„Atungă râul dintre noi
„Si pune 'n frajă virtute,
„Si curăță-l de ast noroi
„De cugete urite —

„Că trist și crud t-a înjosit
„Năpasta și genuna... —
„O! Iartă-ne, de fă-am greșit
„Si — fă-ne să fim una!

„Iar dacă, Doamne, mai greșim,
„Prin grelele nevoi, —
„Să nu mal vrel să ispăşim
„Prin dușmant dintre noi...

„Si dacă, Doamne, ne-ai creat
„Cu tine să ne-asameni,
„Departă ura dintre frați
„Si — fă-ne să fim oameni!

Anadolchfol.

Crușă-Delasăliște.

„Oh! Femeile, femeile!”

Eram nedumerit de ce nu-mi mai seria de atîta timp; făcerea lui mă nelinișteau nu atît din pricina că poate mă uitase, ci mă gîndeam că ea ascunde o nenorocire.

Idea aceasta mă făcea dela o vreme să sufăr ca după urma proprietății mele dureri.

Intre noi exista o iubire veche, o prietenie din acelea pe care orî-ce întimplare n-ar fi schimbat nimic din uianța ei de frumec și de sinceritate; — în școală colegii ne pismuiau; ne ascultam lecțiile, ne făceam împreună temele și o notă mică căpătată de unul dintre noi, făcea pe cel-alt să nu fie înălțat toată ziua...

Cîteam reviste și nouășile literare și pentru ca să nu ne sacrificăm din timpul cu pregătirea lecțiilor, renunțam la plimbările obișnuite sărbătoarea sau Duminica prin împrejurimile, în care splendoarea naturii ne punea în susținătă din cîntecul acela mult de libertate și de viață.

Examenele ca nota lor de emoție, ne găsea în tot-deauna veseli — veselie care cu

început lucea un caracter de o melancolie vagă, la gîndul că vine răeșină și trebuie să ne despărțim; iar cînd după treptea acestui timp ne regăsim încă în mijlocul aceluiași cerc sgomolos de colezi; în fața acelorăși profesori, cari ne cîntăreau merittele cu gravitatea cu care își cîntărește ne-gustorul marfa din prăvălie, prietenia noastră avea accente de o duioză aproape semenină...

In urmă ne-am despărțit cu hotărîrea de a ne revedea des și a ne scrie...

Slab, palid la față cu ochii impănenjeniți — umbra lui Gheorghe de altădată — m'a întîmpinat în pragul ușii cu un zîmbet.

Suferește din urmă asternusc peste natură lui sănătății și bună, un fel de irișă, o disperare bolnăcioasă în care se amestecau ironii supărătoare, aproape brutale...

Înainte de a muri mama — și Gheorghe începu pentru a doua oară poreașa lui — avea un singur gînd, la care finea mai mult ca la viață ei, ce simțea că o părăsește începutul cu începutul. — să mă vadă însurat...

Cu avereala rămasă de pe urma tatei, în cîea-ce mai adunase și dinsa în lungă-vadurie de 12 ani, puteam în sfîrșit să pornesc în căutarea chimerei, care aprinde visele tuturor adulților, cu incredințarea că voi putea să-mi holărască viața la un sf...

Și vezî — de atunci de cînd eugetam astfel am suferit atît, în cînă astăzi cînd cau să-mi mai reamintesc o clipă entuziasmul momentelor de atunci, am senzația că sunt o caricatură ridicolă și din care un glas iubit, ca o muzică divină, mă face să-mi întore privirile spre pămînt, locașul unde mama a dus eu ea, toată iubirea, toată dragostea adevărată, pentru fiul ei neascultător și ingrat...

Fușa mi se schimboște, clipesc apăsat din ochi, par că așă voi să opresc încorul de lacrimi, ce-mi eurge pe obrajii arși ca de para focului, și-mi vîrs toată cîința într-un plins nebun, ce-mi răcorește sufletul...

In satul nostru nu se mai află fată mai frumoasă și mai cuminte ca ea...

De abia aşteptam Duminicile, spre a-i putea vorbi, spre a o putea admira cum își mlădia trupul de o frumusețe artistică și mai ales ochii, ah! ochii aceia mari, negri strălucitori, de o veselie copilărescă, care produceau în sufletul meu, o căldură, o exaltare cîndută...

Cît a trăit mama n-am putut face un pas.

Mă miram de ce nu aproba legătura aceasta a mea, locmai ea care dorea să mă vadă, însurat, fericit...

Un fel de temere ascunsă o făcea une ori să mă privescă duios, cu ochi umezi de lacrimi...

Ce înțelegere tainică, ce glas nisterios i-o fi destulit prăpastia în care era să cad mai tîrziu, e o enigmă pe care eu nu mi-o pot explica în nici un chip.

Și mă crezî că de la o vreme doream moarlea mamei, întocmai ca copilul acela care dorește cu chipul acesta să derice mai repede stăpîn pe borcanul cu dulecață...

Mă surprindeam une ori cu gîndul acesta și mi se părea alt de natural, atît de la locul lui, în cînă, îmi dăm toată dreptatea să-l am...

In adevăr, atîta am aşteptat; — a murit mama, m'am însurat cu idealul visurilor mele, și eram aşa de mulțumit, și era atîta armonie și fericire ne închipuită de mintea mea pînă aici, în cînă une ori rămîneam înmormurit ca un cîrzelor căruia i-ar fi dat cineva de pomână o stea.

N-am cînvînt să-ți spun veselie ei copilărescă, armonia vorbelor care îmînă vibrau în susținătă ca cea mai divină și mai neîntrecută muzică...

Sunt sigur că cel mai nepăsător moritor nu-ar fi învidiat...

Timp de doi ani de zile n'a fost clipă pe care n'ă regret, n'a fost vorbă în care să existe oca mai mică umbră de muștrare, n'a fost prilej în care să am dreptul să mă supăr de cera...

Ei, dragul meu — să nu te mișnești dacă își roă mărturisi, că atunci vă uităsem pe toți, te uităsem pe tine, îmi uităsem de o mei, îar vorbele „tu nu m'asculsi” dragul mamă care odată mă încreșteaseră și nu-mi dădeau voie să mă mișc, nu numai că-mi păreau fără de nici o importanță, dar îmi erau une ori atît de urile, în cînă mi se parea că ele îmi intîrziase să sericească cu clipă ană...

Chemat de oare cării afaceri, am plecat la oraș, unde a trebuit să rămîn într-o cîteva zile de arăndul.

La întoarcere locmai intram în sat, cînd soarele apunea după un deal, lăsind în urma lui suluri de săgeți luminoase, cari se ridicau spre înălțimile cerului, poleind culmile de prin prejur.

In pragul ușei, nerăbdătoare, servitoarei mă aștepta să-mi comunică „marele eveniment” și dînd ușile de perete, îmi arata cum „cucu-nisa” își luase hainele, lăsind peste tot locul pe unde amblase, urmărește unei adevărate devastări; rupe aruncate, mînci de huîne care ultrănu pe jumătate din eu-făr, în sfîrșit ce să fi mai spun, mă uitam amestit cînd la servitoare, care era galbenă ca ceară și mă privea cu ochii holbași, cînd la pustiul acesta ce mă înconjură și în care aveam senzația că mă astu într'un mormînt.

M-am pipăit de cîte-va ori, m'ami scuturat ca de redenia unui vis, dar nu era vis, era realitate.., femeia mea zburase pentru tot-deauna!

Ah! și ce potrivit era cadrul acela o lăpusul de soare, cu durerea sfâșietoare din inima mea!

Apoi, ca un orator care-și înlocuiește săracia evantelor prin gesturi, prietenul meu duse mîna la piept și exclamă apăsat ca de sub greutatea unei poveri: „oh! femeile, femeile!”

Teodorescu-Cobadin.

O serbare în folosul copiilor săraci

Din inițiativa d-nel Vârnăv și cu binevoitorul concurs al mai multor persoane cîrtabile a avut loc, după cum am anunțat deja, în seara de 15 c. o serbare în folosul copiilor săraci din acest oraș.

Graba cu care publicul constanțean a răspuns la apelul inițiatorilor acestel serbări filantropice n'a intrecut-o de cînd zelul cu care artiștii diletanți au căutat să fie la înălțimea angajamentului luat.

După ce d-na Cpt-Comandor Negrescu a recitat un prolog în versuri, — o improvizație foarte drăgălașă — compusă de ocazie de căd. Locot. I. Bălănescu, s'a jucat „Primul Bal”, comedie într-un act de d. Ollănescu.

Rolurile au fost interpretate de d. Locot. Bălănescu cu d-na, d-na Carp. Tințu și d-nii Locot. M. Dimitriu și Sub-lt. Madancovič, toți achitându-se cu prisosință.

In special soții Bălănescu au dovedit o mare dragoste și cunoaștere în ale tehniciei artei.

Au urmat producții muzicale de mandolină, executate de d-nii Cpt Sion și Sub-lt Frunzescu, acompaniați la pian de d-na Georgescu. Ultimile acorduri ale artiștilor au fost acoperite de aplauze meritate.

D. Carp, duios și guraliv ca în totdeauna, a recitat cîteva versuri de Coșbuc — slăbiciunea și salo. Poetul a găsit un perfect interpret al simțimintelor sale în d. Carp.

D-na V. Georgescu, clasica și sobră, o vrednică frică a marelui artist ieșan Muzicescu,

Tînăr

dispunind de cîteva ore libere, se oferă a ține onor, comercianților comptabilitatea dublă și corespondența română și germană. Adresa ACTIV la ad-ția ziarului.

a executat cîteva solo de piano. A înzisă asupra îndemnărîlui cu care d-na Georgescu interpretează bucătîile cele mai grele, ar fi să repetăm ceea-ce toată lumea de aci cu noaște de mult.

„Flori de piatră”, comedie scrisă de d. Polizu-Micușnești, a cărei acțiune se petrece pe terasa Cazinului din Constanța, a fost jucată la sfîrșit.

Rolurile au fost împărțite între: d-nele Major Jitianu și Locot. Bălănescu și d-nii Locot I. Bălănescu, Locot. Dimitriu, Sublocotenentul Costescu și Ureche.

Publicul care a vizitat, a plecat cu o înaltă satisfacție: aceea de a fi petrecut cîteva ore plăcute, și de a fi contribuit într-o bună parte la alinarea nevoilor atitor vieții în lipsă și suferință.

Fericit cel ce pot face binele !

Ca o complectare a dării noastre de seamă dâm publicității prologul recitat cu aceasta ocazie.

PROLOG

I

Un spectator

Mă rog, de ce nu 'ncepeți ? — E lumea adunată !
Ați impuiat orașul și România toată,
Europa chiar, cu-atâtea alegă de reclamă,
Să văd că nu incepeți la nouă, ca 'n programă;
Sau poate, unde sunteți artiști fără simtrie,
Credeti c' o să se treacă, cu-o mică comedie ?...

Sufleul

Boerule, de ce ești așa nerăbdător,
Ba încă, ai și tonul puțin cetezător !
Așteaptă, o să 'nceapă, și-apoi, de ce faci gură ?
Ia vino coale 'n cușcă să iei puțin căldură !
Ori poate, și-a spus lumea, c' o să te plăcăsească
Artiștii de-astă seară, cu-o piesă frânzuzească !
Nu, fii pe pace ! Toate măsurile s'au luat,
Ca să petreceti bine, pe banii ce aji dat.

II

Actorul

Dar ce vrea domnul ? Poate dorește, vrea, să știe
Ce scop, ce 'nățătoare idee ne imbie,
Ce 'ndemnuri azi ne face pe scenă să suim
Să muncă lângă muncă alături să unim,
Să v'arătăm talente, — pe care nu le-avem
Să să vă facem teatru, așa, precum putem !

Ori-ee oraș de seamă, are săracii lui,
Ca port de 'ntâia mână, avem și noi destui !
Copii flămânci, în sdrențe, de boală istovită,
Ce zac în gerul iernei, de nimeni miluiți !
Cîte să piangi pentru acești fii ai durerii
Să 'n suflet să le-aducă căldura măngâierii !
Cine din sdrența rupă, să facă îol curat
Să 'n casă să aprindă foc bine-cuvântat !
Cine să dea mulțime, ce tremurând ingheță,
Un ban, o măngâere și noui puteri de viață !
Iată ideea mare ce astăzi ne unește :
Să nu'l îdsăm să piard, căci nu e omenește !

•••

Vă pare că 's prea tragic, ba chiar posomorât
Ei bine, dacă versu-mi e trist, banal, urât,
În *Primul Bal*, da, — primul, dar care n'are loc...
Rodeanu, invățatul, se necăjește foc,
Că Lia îl aşeză la masă, între... of !
Între Coana Luxiță și surda Lavardoff !
Și mai departe iarăși o mică comedie
Numită *Flori de Piatră*, v'aduce veselie
Prin dumnealui *Tibid*, gomos, chiar tip local
Ce și-a creat o faimă la Cercul Cultural.
Apoi mai multe doamne și domni, artiști de seamă
La pian, la mandolină, așa cum e 'n programă,
Vor căuta ca timpul să nici nu știi cum trece.
Și când eşind din teatru, afară 'n noaptea rece,
Va vezi trezi cu-obrajii de viscol pâlnuiți,
De clipele trecute, cu drag să v-amintiți !

•••

Dar printre Dumneavoastră, sunt mulți cu gustul fin,
Au dat ofrandă mare ! — Pentru acești vin
Să cer îngăduire, ridic și osanale...
Cu... două-zeci la sută... la băncile locale
Să tuturor acelor cu pungile mai groase,
Ce ne-au mărit colectă cu sume... generoase !
Să nu credeți că presa va fi nepăsărată,
Pentru aceste fapte, atât de 'nățătoare ;
Să numele acestui ce-ofrandă a făcut
În țară chiar de mâine el îl va cunoaște.

•••

Că ați venit la teatru, în număr așa mare,
Ne place, suntem mândrii, de-așa încurajate ;
Aceasta ne arată cu multă prisosință,
Ecoul ce în inimi găsește-o suferință !
Viața săracimii, povestea neagră-a morții
Să pâinea căstigată cerând 'naintea porții,
V-a 'ndușat, — cu toții, ați strâns bani lângă bani
Să ați făcut comoară, copiilor sărmăni !
O haină, o fieritură, un braț de lemne dat
Le va aduce-un sprijin atât de așteptat !
La cer 'nățăvor rugă, cu lacrimi vor primi !...
Milostivirea voastră, adânc o vor simți !

•••
Dar, nu vreau, domni și doamne, să vă topiți de jale
Nu vreau să vă store lacrimi, destul v'am stors parale.

15 Decembrie 1907.

Cronica Științifică

Deși mulți cugetători socotiră ca fatală dezvoltarea mereu în creștere a industriei, totuși nimeni nu-i poate contesta rolul determinant în civilizația lumii. Industria impinge omenirea tot înainte, și cu cit înaintează vremile cu atita și industria devine mai puternică.

Și sufletul acestei industriei este cărbunele, care-i poate da energia necesară. Gindit u-vări vre-o dată că va veni vremea, cind dezvoltarea din ce în ce mai excesivă a industriilor, va aduce sfîrșitul cărbunelui ? Si cu toate acestea momentul acesta nu e tocmai îndepărtat.

De cîteva timp mulți invățăți își arătară temerile lor și mulți proorociră, că va veni vremea în care cărbunișii nu se vor mai afla de către prin muzeele mineralogice. Acum în urmă Roosevelt a rîndut o comisiune de geologi, care să evaluate bogăția în combustibil a Statelor-Unite și rezultatul fu că se constată o avuție totală de 2.200 miliarde tone de cărbuni. Cifra este destul de enormă și totuși nu pare a liniști pe cel în drept, de oare ce guvernul Statelor-Unite semnă un decret prin care oprește exploatarea combustibilului pe un teren cărbonifer considerabil, de aproape 65 milioane de acrii ; aceasta sporește regulă producția numai pentru trebuințele industrii naționale și mai ales că la vremurile de lipsă ce vor veni, să se găsească încă o rezervă importantă.

Dacă consumația huliei ar rămine neschimbată mereu cum a fost în 1905, stokul de mai sus ar fi suficient industriei americane timp de 4000 de ani. Dar această industrie este în creștere continuă și statisticile de 50 de ani neîntrerup arată că cantitatea de combustibil ce alimentează industriile americane, se dublează la fiecare 10 ani. Aplicând această proporție se vede, că rezerva de cărbune a Americii se va epuiza în 100 de ani, să zicem 200, după care industria nu va avea de către să se rezemneze a dispărea, sau să silească știința să-l pună la îndemnă alte surse de energie. Si este probabil, că după epoca cărbunelui negru, va veni aceia a cărbunelui alb — căderile de apă și cataractele — care vor fi în stare să producă la infinit cantități enorme de energie.

*

Una din substanțele chimice, de care se face un mare abuz este naftalina, care este întrebuită pe o scară foarte întinsă ca insecticid.

Din ce în ce se constată însă că virtuțile insecticide ale acesteia, de altfel după cum spunea Berthelot foarte exagerate, nu valorează cît răul pe care îl poate produce. S'a demonstrat nu de mult, că prin volatilizare (chiar la temperatură obișnuită are loc o volatilizare abundentă) naftalina

se desface în naftă și *oxid de carbon*. Oxidul de carbon este gazul ce se degaje din mangal, gaz foarte otrăvitor ; acțiunea lui ucigașoare este destul de frecventă : accidentele mortale datorite mangalului său capacul de la sobă, precum mișcările violente datorite așa numitei „bătăi la cap” a sobei sunt opera acestui gaz.

Constatarea faptului că naftalina dă naștere acestui gaz foarte vătămat, trebuie să dea de gindit, cu atât mai mult cu cît efectele vătămatore devin din ce în ce mai numeroase. Așa în „La Nature” găsesc două exemple foarte suggestive,

Un tânăr suferă în fiecare dimineață de dureri de cap violente și de vărsături. Medicul cercetă în van cauza răului, pînă ce într-o bună zi simte un mîros tare de naftalină, descoperi nu după puține cercetări, un săculeț destul de voluminos de naftalină sub salteaua pacientului. Asvirind afară pe vinovat, tânărul se însănătoșă și migrena și vărsăturile plecară odată cu naftalină.

Al doilea caz e următorul : Un om foarte sănătos sosește într-o seară acasă, după o călătorie lungă și cum era tare obosit se culcă fără a da vre-o atenție unul mîros tare ce se simte în cameră. După două ore se deșteaptă într-o suferință de nedescris, capul greu ca de plumb, amețeli, grăjă, săbăticiune, sudori reci. D'abia se pută ridica și tirindu-se cu greutate plină la febrastră o deschise larg, apoi căzu în nesimțire în cele din urmă aerul rece și proaspăt îl deșteaptă din leșin și abia atunci simți mîrosul caracteristic al naftalinelui, cu care toate mobilele fusese să imbișe din belșug în vederea lungelui absențe. Bietul om scăpă ca prin minune de moarte, dar totuși suferă cîteva zile.

Așa dar se recomandă o întrebuitare moderată a naftalinelui și mai preferabil ar fi de a o înlocui cu anumite plante aromatice ca : Lavandula, Thym, Hysop, Rosmarin, etc. Întrebuitatea la o lăltă cu praf de camfor sau cu formol, sau thereibentină.

Oră cine poate prepara hirtia pergamant. Pentru aceasta e de ajuns de a cufundă hirtia de filtru mai întîi într-o bacă de 2 părți apă și o parte acid sulfuric (vitriol) concentrat, și aceasta într-un timp cît de scurt, apoi se spală în apă și în fine se trece printr-o bacă diluată de sodă. Acțiunea acestor băi este de a gelatiniza celulosa ce constituie hirtia, de aci vine soliditatea și transparența pergamantului.

Paris

M. Berberianu

Conferința d-lui Ion Titorian

Din interesanta conferință asupra alcoolismului, desăvăză de d. Ion Titorian, director al școalei No. 2 de băieți reproducem mai jos cîteva fragmente :

Intr-o zi mergind pe una din strădele de sus ale orașului, am văzut o îngrijorătoare de oameni. M'ami oprit din curiozitate : Acolo, pe trotuar, zăcea un om în vîrstă, care se sătăcea în spazmele unei boale nemiloase. La capul lui plingea femeia lui, iar de poalele ei, se ținea cu minuștele doi copilași, care plingind, strigați pe tată lor căzut : Scoala tată ! Ni-e foame ! Ni-e frig !

Omul căzut era un bătrîn doborit de viciu ; iar lîngă el familia lui, săracă și lipsită de toate !

Multe și nesfîrșite sunt reieile ce bîntue neamul omenesc ! Unele din aceste reie vin de la sine ; pe cele mai multe însă, din nefericire, ni le procurăm noi însăși, sau unii altora fără a ne da seamă, în cele mai multe împrejurări, de urmăriile lor.

Pe unele din aceste reie, omul le poate suporta prin multă răbdare cu care l'a înzestrat D-zeu, pe o seamă însă din ele, cum e d. ex. săracia și boala, cu multă greutate.

Cercetind cu băgare de seamă, găsim că în cele mai multe împrejurări, pricina mizeriei și a difertelor boale ; viermele care stă ascuns și ne roade fericirea, este bătrâna și abuzul băuturilor spirituoase.

Și aceasta patimă despre care am să vă vorbesc astăzi nu dăinuște de eri, de azi ; ea s'a practicat și în cea mai adincă vechime, însă pe o

scări mai mici și cu caracter mai bland, pentru că și băuturile pe acele vremuri erau cu mult mai puțin primejdioase, ca cele de astăzi.

În fiecare zi vedem o mulțime de oameni, care ar fi putut fi de folos lor înșile, de sprijin familiilor lor, folositorii societății. În mijlocul căreia trăesc, cetățenii voini și harnici, sporind prin muncă și sănătatea lor averea și puterea Statului, mulți din ei cad la pasma bezielor și ajung să se ticăloși cu incetul, îsprăvindu-și zilele în spital. În temnițe său în casa de nebuni, dacă nu-și pierd viața într-o ceartă singeroasă, sau dacă nu și-a pus singuri capăt existenței lor nenorocite.

După substanța din care se extrag, alcoolurile se pot grupa în 2 categorii: Alcoolurile extrase din fructe sau alcoolurile fermentate, în care se coprind berea, vinul, cidrul de mere, pere, și a. și alcoolurile fabricate ca produse industriale, în care se coprind rachiul, romul, coniacul, biterul, absintul și diferite feluri de lichioruri.

Din aceste două feluri de alcooluri, cele mai primejdioase sunt alcoolurile de categoria II-a, pentru că, pe cind fabricațiunea alcoolului din fructe intră o foarte mare cantitate de spirit din vin sau cum i se zice în știință alcool *Etilic*, — în fabricațiunea alcoolurilor industriale, covărșește în mare parte o materie care e o adevărată otravă și care se numește alcool *Anilic*.

Bejia, deși este una din cele mai rușinoase și mai primejdioase patimii, totuși a ajuns aproape o regulă, ca în tot locul și la toate ocazii să se bea.

Dacă e naștere sau botez, se bea de veselie. Dacă e nuntă, se bea de noroc. Dacă e ziua nașterei sau onomastică se bea de sănătate. De moare cineva se bea de supărare. Bea de cumpără sau vine ceva. Bea omul de frig, Bea de căldură, Bea la alegeri, Bea la Crăciun, Bea la Paști, Bea într'una și în tot momentul: fie de bucurie sau supărare, fie de veselie sau durere.

Băutura la care ține mai mult Românul nostru de la țară, este rachiul. După socotelele făcute, la noi în țară se bea anual pentru aproape 600 milioane lei. În Germania pentru 2 miliarde, iar în Rusia și Anglia pentru 3 jum. miliarde.

Dacă facem socoteală cit se bea, revine de cap de om, cam cîte 100 de lei pe an, —iar dacă luăm numai pe consumatorii mai obișnuiți, ar veni peste 300 de lei de fiecare om.

Lată cit ne costă otrava ce de bunăvoie o vîrim în trupul nostru ca să ne aducă moartea și ruina noastră și a familiei!!!

Să cercetăm acum care sunt urmările triste pe care beția le aduce omului și urmașilor lui:

Învățați arată că la aceia care consumă zilnic o mare cantitate de băuturi tară, creerul le este simbat de alcool, ceea ce contribue la indobitoarea lor.

Dintr-o statistică întemeiată pe acte, s'a putut vedea că din 3000 de condamnați pentru diferite delictă și crime, 2124 erau bețivi, ceea ce însemnează 70 la sută.

Intr'un spital de nebuni, din 85 care au fost închiși în cursul unui an, 37 erau nebuni din cauza alcoolului.

Dar nu numai creerul se vatămă la alcoolici, ci și cele-lalte organe ale trupului, ca: inima, plămânilor și stomachul.

Vocația bețivului î se îngroașă, mersul devine șovăitor, miinile îi tremură, fața î se face roșie, buzele groase, urechile galbene, privirea zăpăcită, cu un cuvînt: un animal.

Dar răul se resfringe și asupra urmașilor lui: copiii bețivului sunt niște ființe nenorocite. De multe ori nevinovați copii sunt osinduți de soartă să poarte un nume pătat de crime.

Nici o limbă din lume nu ar putea să exprime cu destulă tărzie cite lipsuri, cite neajunsuri, cite chinuri și cite lacrâmi, costă vișinul beției! Fericit de acela ce nu se va lăsa a fi prisă în ghiarele acestor patimi ucigătoare!

D-1 Dr. Virgiliu Apostoleșcu

fost intern al Spitalelor Civile

s'a instalat de la Sf. Dumitru în Str. Carol No. 37 și dă consultații în toate zilele de la orele 3—5 p. m., pentru boale și operații la femei și copii.

Vorbe înțelepte

Vrei să inspiră tinerilor dragostea de bunele moravuri, fără a le zice mereu: și cuminte? Dă-le un mare interes ca să fie astfel; să-i să simtă întreaga valoare a înțelepciunii și îi vei face să-lubească.

ROUSSEAU

E vorba de a distrugă ceva? Ce de oameni de acțiune se imbuzesc! Trebuie construit ceva? Ce de oratori!

CH. CHINCHOLLE

Răul societății moderne constă în faptul că tinerii și-au cunoscut chimia, geodezia, pirotehnica, dar nu și-au făcut sacrificiul de datorie; nu și-au cunoscut respectabil. Se fac astfel presuflați, nefolosiți, fără și nesuferiți. În prima etapă temeliile temeliiilor este respectul pentru părinți, din care naște ideea, că ceea ce e ordonat trebuie executat; nu însă cunoșindu-se cauza, ci pentru că ei sunt acela care ordonă.

D'AZEGLIO

Corpul omeneșc un aquariu marin

In curând s'a făcut o descoperire științifică, care pare că va transforma o întreagă ramură a medicinelor. Grație unor injecții cu apă de Mare, se va obține vindecarea a o mulțime de boli. Numeroase experiențe au fost făcute de către somitațile lumii medievale.

Ni s'a părut interesant să expunem cîlitilor „Dobrogea Jună“ această metodă, care pînă acum n'a dat greș.

De demult, cura marină a fost considerată ca cel mai bun remediu contra a o mulțime de afecțiuni. Din timpurile cele mai străvechi Hippocrate recomanda clientilor să debilișească la marginea mării, și Istoria ne raportează că Cicerone își vindecă boala de plept prin șederi repetate pe plajile Greciei.

In sfîrșit — pentru a se dovedi bine, că nimic nu se inventează, că moda însăși nu e de cît o vecină reînnoire — lumea elegantă din Roma mergea să petreacă luna în coastele Egiptului, tot așa cum se obișnuiește și astăzi.

Dar, e probabil că dacă cineva ar fi întrebat pe bolnavi sau chiar pe medici, pentru stațiunile maritime erau proprii pentru vindecarea lor, de sigur că îl-ar fi pus în incertitudine.

Căci n-ar fi fost destul să răspundă: Marea vindecă pentru că are puterea de a vindeca.

Pentru că să tragă dintr-un remediu toate binefacerile posibile, trebuie să știi pentru ce și cum lucrează. E important, într'un cuvînt, că știința pură să vină întru ajutorul experimentației, pentru că s-o reguleze și s-o stăpînească.

Astăzi, grație lucrărilor d-lui René Quinton, știm de unde are marea această prodigioasă putere curativă.

In urma experiențelor sale din 1896, e admis astăzi fără contestație, că toate vîțuitoarele și-ău făcut prima apariție, în sinul Mării. Marea a fost așa dar prima doică a lumii animale; ea este originea tuturor vîțuitoarelor. Din acel moment, dinsul s-a întrebat, dacă toate organizmele animale n-ă tin să mențină în el, pentru însăși exis-

tența celulelor lor, mediul marin al originelor. Această ipoteză se întemeiază pe o serie de fapte astăzi demonstrează și anume că, orice vîțuitoare avându-și față apărăția pe suprafața globului în o epocă cînd temperaturile erau infinit mai ridicate decât astăzi, n'a inceput un moment de a fiinde să mențină temperatura sa originală, ca toată răceala pămîntului. Omul, animalul cel mai mare sunt așa dar, pentru a zice așa, niciu conservatorii îreductibili.

Or, lată faptul de necrezut în aparență și totuși adevărat fără discuție. Orice organism animal este compus, într'a treia parte din greutatea sa, din apă de Mare. Si nu el nu de puțin dintr-o substanță care seamănă cu aceasta, că din apă de Mare veritabilită, identică cu aceea care restăță plajele noastre. In acest mediu organele noastre se scaldă întru elve, ca și un burete în apele Oceanului lui. Tot omul e un adevărat aquariu marin, în care celulele continuă să trăiască în condițiile aquatice ale originelor.

Marea, regeneratoare a omului.

Apa de Mare este așa dar mediul perfect lichidul vital prin excelență al organismului. Într-o serie de experiențe a permis să se afirme acest fapt, între care și aceea că într-o conștiință în a stoarce tot singele dintr-un elve de o constituție tare, înlocuindu-i apă cu singele sustras cu apă de Mare, fără ca animalul să încerce cea mai mică suferință. *De din contra*, frapează în de ajuns închipuirea, așa că e de prisos să mai înmulțim exemplul.

Marea, blestemată de atitea ori pentru că îngheță mit de mateloți, ne arată de data aceasta că nu e totdeauna o mamă vîțuoasă și că ea poartă în sine încă ceva, care aduce sănătatea, viața celor debili și celor mărunți chiar.

Experiența cea mai concluzivă făcută de către d. Quioton e aceea cu clinile, din care s-a sustras tot singele și de care am vorbit mai sus. Pentru a fi completă vom adăuga următoarele detalii tipice: animalul storsu singele său și umplut cu apă de mare, nu numai că n'a manifestat cea mai mică suferință, dar resimțea, din contra, o bună dispoziție, o excitație intensă, pentru că, abia scăpat din legăturile care-l fixau de masa de experiență, și mai ales la două-trei zile după aceea, nu se mai astimpăra de loc, sărind nebunește, în prada unei vesele fiziole, așa că a fost nevoie să fie calmat!

Acesta zise, să trecem de la teorie la aplicația sa. Știm de mai înainte că orice boală se traduce printr-o intoxicație, o infecție a singelui, datorită perlerilor de către neeliminate. Singele incetează așa din acel moment de a face lichidul organic folosit.

O comparație va face să se priceapă neapănea apei de mare. Să presupunem un om adormit într-o cameră, unde a avut loc o scăpare de gaz. Se deschide ușa, se deșteaptă, poartă jumătate asfixiat, conștient de pericol, dar incapabil să intre pe jumătate otrăvit — de a face gestul liberator: să deschidă ușa. De fapt, dacă aerul curat intră și prezintă atmosferă viețică, dinsul e salvat.

El e însă incapabil de a face acel gest: cum îl face un altul în locul lui, pericolul e ocolit.

La fel, medicul care injectează în omul străvit de boala un lichid marin, adică un lichid organic nou, capabil de a dilua otrava dintr'insul, îl scapă.

Indată ce celulele, care erau în agonie în mediul vieții, sunt puse în contact cu apa de mare, ele reiau o existență normală, găsite din nou activitatea lor. Într'un evant, ele renasc.

Nu trebuie cu toate acestea să credem, că putem injecta într-un bolnav ori ce apă de mare. Chestiunea calității apel de mare de întrebuițat prezintă o mare importanță.

Apa de mare injectată, pentru a fi curată de ori ce germești, trebuie să fie captată la larg, la adâncimi de 10—12 metri, la care să se adauge apă de la mare foarte curată, sterilizată apoi la frig, fără a fi venit în contact cu metale sau cauciucuri, și întrebuițată până să fie opt săptămâni după captare. Aceste detalii au o însemnatate capitală, deoarece, luată prea de aproape de maluri, la adâncime mică, și luată fără precauție, sterilizată la căldură, și întrebuițată într-o săptămână de preparația sa, ea rămâne fără acțiune, nu pierde întreaga sau o parte din eficiență sa.

Cunoșcind acum lichidul binefăcător și modal său de acțiune, să vedem ce rezultate dă întrebuițarea sa în diferite afecțiuni.

Accasta în numărul viitor.

Dr. *

„IGNATUL”

La Conservatorul din Constanța

*Crestinii sunt și Conservatorii —
Așa dar, de Ignat — Ce vrei!...
Să holărît să taie porcul
Să să-l împartă între ei.*

*Să cumpărăt din piață unul —
Nu să rru să taie dintr'ăi lor*—
Să să lăsat să-l opereze
Nea Iancu — cel mai carnivor.*

*Era decis, că fie-care
Să iec parlea ce va vrea
Să să rezerve cartabosul
Luî A. Riza Cirmizadea.*

*Iar n'apucă să-l taie bine
Nea Iancu — gmecher cum îl știi —
Să l'a și înșăcat de coadă
Să-l ducă 'ntreg l'ai lui copii.*

*De-aci scandal și zarră mare
Să în sfîrșit să-a holărît
Să iec porcu, ăla, care
O semina cu el la rit.*

*Să s'a găsit dintr'înșii unul
Ce semăna cu el perfect...
Cine e ăla? ia, ghiciști-l —
Nu vreau ca să vi-l spun direct.*

Saroglu

* Din porcul lor. N.R.

TRAIAN BELU

AVOCAT

Banca de stocă

INFORMATIUNI

Cu numărul de față „Dobrogea Jună” intră în al patrulea an de existență.

Adinc recunoscători tuturor acestor persoane, care au sprijinit, fie cu scrisul, fie cu obolul lor, apariția acestei publicații, promitem și pe viitor să ne da toate silințele, pentru ca să corespundem cu mult mult cauzelor, ce ne-am propus a servi.

Solicitând mai departe increderea și cursul cititorilor „Dobrogei June”, le urăm cu această ocazie, Sărbători fericite.

In Piața Independenței funcționează sub firmă de „Hotel” un stabiliment de prostituție, în care se adăpostesc exclusiv femei ușoare.

Are cunoștință Poliția de acest lueru și nu crede că este timpul să intervină?

In multe localuri publice vezi vedeafă astăzi o reclamă, artistic executată, pe care se găsește desemnată o femeie prea frumoasă, iar în josul reclamei firma „Vasile Tomă & Co.”. La spatele femeii, clientul, ale căruia priviri sunt atrase fără de voie, vede scris: „Cu Regulator de siguranță”.

Numai într-o bagă de seamă, că e vorba de niște „Sobe Riessner”.

Reclama e susținută comerțului!

Aflăm cu o deosebită satisfacție, că prea cunoscutul d. Tase Dabo a fost exclus din gruparea conservatoare din localitate.

Vom reveni în numărul viitor, asupra acestor chestiuni.

A apărut

și se află de vînzare la librăriile din Constanța Proprietatea imobiliară din Dobrogea — (Diferitele improprietăți, vînzări, și de posesări de pămînturi) lucrare datorită d-lui Const. N. Sarry, directorul acestui ziar. Prețul unei pagini: Un Leu.

In ziua de 12 cor. a început din viață, la cîsticul său de la Cocarga, bătrînul proprietar Enache Andrei, unul din vechii ciorbagi dobrogieni.

N'a trecut om prin pomenita localitate, care să nu fi fost găzduit la Conacul lui Moș Enache.

Cu dinsul dispare una din acele figură rare, tocmai prin simplicitatea lor și prin respectul pentru datele moștenite.

Fie înțărîndă ușoară!

Primarul și consiliul comună Hirșova au demisionat.

S'a instituit comisia interimară sub președinția d-lui Ilie Nicolaău.

Cu ocazia onomasticel d-sale, d. Spiro Diamandopol, fruntaș al comerțului din localitate, a dat în seara de 12 cor. un mare banchet la Hotelul Carol, la careau luat parte 3 (trei) persoane: d-nă Mărinca Desub Unghie, Zgăriile Brinză și Gh. Ionescu, sub-casierul Primăriei.

Cadouri minunate și ieftine pen-
tru
Anul Nou, Nuntă și Logodne,
La P. ȘAPIRA furnizor al Curței Regale.

Făcîndu-se o cercetare de aproape, s'a constatat că băieții purtă uniforme de licean și cărăi s'a prezentat d-lui medic al orașului, bolnavii fiind de maladil venețice, nu urmează la gimnaziul din localitate, ci sunt foști elevi de la școli publice, cărăi tot mai poartă uniformă. În lipsă de altă îmbrăcămințe.

Stiri școlare

Sâmbătă 15 ianuarie s'a înăpoliat din inspectie d-l Paul Pașa, revizor școlar.

D-sa în cursul lunii Noembrie a inspectat următoarele școli primare din județ: Cogelici, Cavargic, Peletiția, Gargalileu-mare, Gargalileu-mic, Ostrov bătel, Ostrov fete, Almaliu, Esechiol, Girlița, Cuciugiu, Carvan, Techederești, Dobromir-vale, Dobromir-deal, Asarile și Ghiopuntar, precum și următoarele școli frobeliane: Cogelici, Peletiția, Gargalileu-mare, Gargalileu-mic, Almaliu, Esechiol, Girlița, Cuciugiu, Dobromir-vale, Dobromir-deal și Asarile.

Pretutindeni se muncătoare cu rîvnă, pentru răspindirea instrucției.

Cu ocazia inspecției d-l revizor școlar a luat înțelegere cu d-l P. Nicolescu, primarul din Asarile și d-l Fieșinescu primar din Almaliu, pentru clădirea a unui loc de proprietate pentru școlile frobeliane. Exemplul acestor primari harnici, merită să aibă mulți imitatori.

— Așa sosit și s'a și expărat chitanțele de leșuri ale invățătorilor din județ pe luna Decembrie a.c. Aceasta veste va bucura pe mult încercatul dascălii, cari ca nișă odată primește chitanțele de salar înaintea de sf. Sărbători; aceasta se datorește muacil fără preget ce se depune la revizoratul școlar.

— D-l P. Papapopol, invățător din Andolchioi, a fost detașat ca subrevizor, că timp d. D. Bujilă va sta la catedra sa de la Dăeni.

— Ministerul instrucției publice a luat dispoziția—de altfel foarte nimerită—ca maestrele de lucru de mină, care funcționează pe lîngă școalele rurale și urbane, din țară, să caute pe toate căile a învăță pe fete lucrări naționale românești abandonându-se modelele de brodărie streină, care nu sunt de nică un folos.

— Conform dispoziției Ministeriale școalăle frobeliane din județ au luat vacanță de la 15 Decembrie a.c. pînă la 15 Februarie 1908; în schimb vor fi noile cursuri vara.

— La 15 cor. s'a înfiat cercul cultural al institutorilor din orașul Constanța. În ședință publică au luat cuvîntul d-na El. Manole și I. Titorianu, institutori.

Cea dintîi a vorbit de „Educația morală”. Conferențiară a înzistat asupra greșitelor direcționii ce se dă creșterii tineretului, a criticat aplicația spre funcționarism și a pledat pentru o nouă și solidă îndrumare.

D. Titorian a vorbit contra alcoolismului. După ce a făcut un sfîșietor tablou, prezintînd un om doborât de acest viceu în mijlocul drumului, obiect al jalei familiilor lor în lipsă și al ocărui și batjocurei celor de prin prejur, conferențiarul a făcut un seurt istoric asupra alcooloului, trecind de aci la sistemele de producție a lui și, ca încheiere, a arătat toate realele ce decurg după urma acestei apucături nenorocite.

Intre conferințe au avut loc mici producții ale școlarilor bine reușite.

A asistat la aceasta serbare d. Prefect al județului și un public foarte numeros.

In urma alegerilor ce au avut loc la Societatea de ajutor și bine-facere a meseriașilor din Constanța, s'a ales un nou comitet compus din d-niță: Ștefan Marcato, președinte Ștefan Dumitrescu, vice-președinte, Filip Canganghini, casier, N. Alexandrescu, controlor, G. Toșcă, secretar, N. Lobey, G. Afenduli, Petru Spasu, Arpad Freitag, membri în comitet, D. Orănescu, Ferdinand Creci și C. Condurache, membri supleanți.

In ziua de 20 crt. au fost aduse dela Iași unde se dusese să viziteze pe fratele său consul în localitate — rămășiile pămîntești ale fostului Viceconsul otoman din Constanța, Djamil Bey, spre a fi transportate la Constantinopole.

La debărcader au ajistat, pe lîngă aproape toți membrii corpului diplomatic din localitate, d. Prefect al județului și reprezentanții clerului musulman din oraș.

Din venitul serbarei, despre care cititorii pot găsi în corpul ziarului o dare de seamă amănunțită și cu diferitele ofrante făcute de persoane caritabile din oraș, stringindu-se în total o sumă de 4.500 lei, în după amiaza zilei de 22 c. a fost organizat un frumos pom de Crăciun, îmbrăcindu-se cu ocazia aceasta 325 copil sărac din oraș. Două mil de lei în bani, au fost distribuiți la oameni lipsiți de mijloace.

Insula Serpilor

Răsare soarele scintecelor din geana depărtată a mării. Razele-astea brie verzu, galbene, și roșii pe întinsul netezis al apel. Pămîntul se retrage în urma noastră. Încet Sulina se pleacă, se scufundă sub valuri. Copaci, catargurile, sulurile negre de fum, toate se sterg; albastra boltă a cerului se lasă ca un sovîltir urieș peste pustieitatea lucie a mării.

După două ceasuri de plutire spre răsărit, zârim înaintea noastră o movilă albă. Acolo-l Insula Serpilor. De departe par ruinile unei cetăți fantastice înspite în valuri. La vre-o sută de pași vaporul se oprește. O barcă ne ia și peste cîteva minute punem piciorul pe țarmul petros al acestui singuratic ostrov. Un dorobanț chipeș, frumos, vine vesel înaintea noastră. El știe că odată cu noi i-a sosit merindele de la Sulina.

— Nu ți-e urit aici, leat? îl întreb — ca să intru în vorbă — pe cind ne urcam încet spre farul din virful insulei.

— Pol, de ce să ne fie urit? că doar nu suntem pe pămînt străin... e tot țara noastră.

Și tinărul străjer îmbrățișă c' o privire mindră și fericită largă întindere a mării, ca și cum ar fi vrut să spue: „A noastră-i toată.”

Pășind printre bolovanii și povestesc cum a stat aici de mult, de mult, acum trei mii de ani, Ahile, cel mai vîstut viteaz al Grecilor, cum s'a insurat de aici cu Elena cea frumoasă, și la nunta lor a venit Neptun, zeul mărilor, și Amfitrite, soția lui Neptun, și zinele tuturor apelor călăcăi în mare; și arăt locul unde-a fost templul lui Ahile, și-i spun cum păsările insulei zbură în fie-care dimineață la mare de-și muiu penele, apoi veniau grăbite de stropiau toată podela de marmură a templului și o mătura frumos en aripele.

— Or' fi asta, zise dorobanțul, zburăuind un stol de lari albi cari ciuguliau în petecul de secară de pe podișul ostrovului.

— Chiar ele... nu; dar strămoșii lor de bună seamă c'au cunoscut pe mindrul Ahile.

— Ale naibii dihanii, — să le-auzii cum împă, Domnule, juri că-s niște copil cari rid.

Suntem pe virf, lîngă far. Nici un copac, nici o tufă nu se zărește pe scofilor vîrsoase și crăpate ale acestui ostrov. În jurul nostru valurile foșnesc. Ele vin mereu, de departe, popoare în veci neliniștite, și se sparg urlind de coastele pierioase ale insulei, în care bat stâruitar, ca și cum ar vrea s'o smulgă din loc. Soarele imprăștie raze tot mai serbinji din limpezișul albastru al cerului. Curcubee s'aprind pe talazuri. Privirile noastre se adîncesc în zare, se pierd uitate pe desertul nemărginit și strălucitor al mării. Valurile par că ard. Nici-o dată n'am văzut atâtă lumină, atâtă spațiu. De-un sentiment de evlavie ni se umplu susțelele, și stăm neclintiți ca 'ntr'o tainică rugăciune, sub farmecul acestei uimitoare priveliști. Timpul pare a se fi oprit din sfîrșit. Gîndurile noastre ajipesc de legănarea și tinguirea neîntreruptă a valurilor. Toți tăcem, ca 'ntr'o biserică.

Al. Vlahuță
România Pitorească

A sosit Untură de pește proaspătă veritabilă de morun, calitate garantată, importată une directă din Norvegia, la Drogueria Medicinală Al. I. Heldenbusch, strada Carol (sub Hotelul Regal).

Ignatul la Conservatorii din Constanța.

(Vezi versurile din pagina 5-a)

Pomul de Crăciun la Anadolichioi

Duminica, 23 Decembrie a. e., ora 2 p. m. s'a dat o prea frumoasă serbare, la școală din localitate, serbindu-se pomul de Crăciun.

A asistat o mulțime de locuitori, neîncăpători în localul școalei, în frunte cu primarul comunei Sava Tibacu.

Dirigintele școalei D-l P. Papadopol, a arătat însemnatatea serbătorilor, ce vin, înzisind asupra binefacerei, care nu și are loc mai bine, altădată ca acum. Arată că în fruntea carității stă însăși M. S. Regina României, care singură împarte pîine la săraci. — Îndeamnă pe părinți să-și crească copii în principiile creștinesti care se bazează pe ajutorul reciproc. «Iubește pe aproapele tău, ca însuți pe tine.

După mulți multe cîntecă și recitări, s'a jucat o prea frumoasă piosă școlară „Crăciunul», care a făcut pe mulți să lăterămeze, cînd a văzut pe mama, vătindu-se că n'ar ce da copiilor să mânance. În momentul ce disperarea era mare, un binefăcător bate la ușă și un coș mare cu pîine și alte lucruri, ca adus pe masă.

Copiii sărăci sunt de bucurie și în genuchind, aduc mulțumiri buulu D-zeu, care nu lasă pe nimeni să se prăpădească.

Între locuitori care au ajutat la stringere de fonduri pentru a se veni în ajutorul copiilor săraci, cităm pe: D-l N. Leonti agent sanitar al orașului Constanța, Leon Nicubin percepteur din Palaz, A. I. Matache secretarul comunei, Fl. Dumitrescu ajutorul șefului de ocol, T. Nicolescu președintele bărcii Dr. Temo, Al. Fărcașanu, Ch. Ciaciu, Costi Vasiliu, V. Ionescu aghiotant, Gh. Tașca serviciul tehnic, Bălineanu, Culea și alții al căror nume ne scapă din vedere.

De dorit ar fi, ca în toate părțile. Să se serbeze pomul de Crăciun, înveselind inima micilor copilași și deșteptind și în oameni sentimentul carității, care deosebește pe oameni de bine, de cel lață. Serbarea reușind perfect, aducem laudele noastre meritate D-lor invățători locul Maria și P. Papadopol, cari nu pierd ocaziunea, în zile mari, prin serbare, să înnalte inima, credința și prin aceasta contribuind la scopul educației; pentru care sunt puși.

Nel la Frății Cotta
cu ocazia Sfintelor Sărbători

Vadra de vin

DELA SOCIETATEA FUNCȚIONARILOR COMERCIALI

In după amiaza zilei de 15 c. a avut loc, în Sala Arax, o întrunire publică, convocată de comitetul numit Societății. A prezidat d. Gh. Christodorescu, secretarul Camerel de Comerț din localitate.

D-sa, luind cuvîntul, a amintit că atît Congresul Camerelor de Comerț, tînuit anul trecut la București, cît și Congresul funcționarilor comerciali tînuit anul acesta la Focșani, au discutat și au luat rezoluțuni în favoarea repausului dumînical complet.

In special Camera de Comerț din Constanța, care—singură—a luat parte la pomenitul Congres de la Focșani, poartă o deosebită solicitudine pentru această clasă de funcționari.

Oprindu-se la școlile de adulți, d. Christodorescu arată că deși s'a făcut încercări pentru înghesbarea acestora în orașul nostru, ele n'a putut reuși, din cauza defectozității legii repausului dumînical, care, și aşa incomplet, nu se respectă de către comercianți și nici nu se ace să fie aplicat de către cei în drept.

A urmat o caldă și substanțială cuvîntare a d-lui Zamfirescu, funcționar comercial la magazinul Societăței „Mercur” din Constanța.

A deosebit funcționarul comercial în două: în acel ocupație în birourile de comerț și acel ocupație în magazine.

După ce a făcut un scurt istoric asupra vechei organizații a breslei negustorilor și așa zisilor „băieți de prăvălie”, cart și firșiau său prin a luce în căsătorie pe fiicele stăpinilor lor, luindu-le locul și în prăvăjie, său deschizind cîte-o prăvălioară cu concurența acestora, — trece la timpurile de astăzi cînd rar se mai vede ca un „funcționar comercial” să mai lege curmel de tei, și aceasta susține oratorul cu foarte multă dreptate, din cauza tocmai a repausului dumînical, care e rău intrebuințat.

Uitîm la cuvîntul d. Abramescu, activul președinte al Societăței, care relevăază cu durere regresul Societăței, din cauza animozităților survenite și provocate de susceptibilitate, care nu își au locul. D-sa face un călduros apel la funcționarii comerciali de la diferitele birouri din oraș, cari au o cultură superioară, să vină la Societate și d-lor sunt gata să le cedeze conducerea.

Se votează la sfîrșit o moțiune.

Reporter

Dimitrie Bălănescu

107 — Str. Carol — 107
■ MARE MAGAZIN DE FERĂRIE ■
asortat cu broaște, lacăte, lame, cuie de sîrmă, ciment var hidraulic, nicovale, menghenele, suruburi, etc. etc.
■ Specialitate în articole de văpsele ■
Uteluri englezesti și lacuri din cele mai garanțiate

CASĂ SPECIALĂ PENTRU COMENZI
Dimitrie POSTELNICU

Strada Mircea No. 8 — CONSTANȚA — Casele Miras

Preț-Curent

Bonboane fondante	4.—
Fondante asortate 5% ciocolată	4.50
Ciocolate asortate fără fondantă	4.80
Ciocolate alese Gianduya & Noisette	6.—
Bonboane la forme toate fructe	4.—
Caramale ciocolată	5.—
dublu vanilie	5.—
asortate umplute și simple	
cu mentă, sistem rusesc	2.80
Glasele bine asortate	4.—
Petit four sec de migdale vanilați	4.40
Four sec Jubileu	6.—
limbi de pisică	6.—
Pesmești vanilie și sachăz	4.80
de Carslbad dublu vanilie	4.—
Brașov	2.40
Pesmeștori de post cu anason	
și vanilie	2.—
Nouga Monte Limar și Bava Mariia.	
Comenzi pentru torte orice gust de la	
4 lei în sus, precum și ori și ce articole de cofetărie.	
Serbeturi cu 2 lei chilo.	
Dulcețuri de fructe de la Munte cu zahăr curat.	
Renumite Cataifuri cu frișcă.	
Orice comenzi pentru județ se expediază, ambalaj gratuit	

ROMANIA
 PRIMĂRIA COMUNEI CONSTANȚA

PUBLICAȚIUNI

No. 7499

18 Decembrie 1907

Prețul eșit la licitațiunea ținută pentru vînzarea locului comunal situat în careul No. 59 alături de proprietatea D-lui Ion Tom Ierusalini în suprafață de 168.57 m. p. neaprobindu-se de Comisiunea prevăzută la art. 49 din legea Comunală, se publică spre cunoștință generală că pentru vînzarea acestui loc se va ține o nouă licitațiune în localul acestei Primării în ziua de 29 Ianuarie 1908 orele 4 p. m.

Licitățiunea se va ține cu oferte sigilate și în conformitate cu dispozițiunile art. 72—83 din legea asupra Comptabilității Generale a Statului. Supra oferte nu se primesc.

Concurenții spre a fi admisi la licitațiune vor depune o garanție provizorie de 200 lei.

Prețul vînzării acestui loc se va răspunde integral la casa comunală imediat după aprobarea licitațiunii, iar planul de situație lui se poate vedea în cancelariile Primării în toate zilele și orele de lucru.

No. 7489

18 Decembrie 1907

Se publică spre cunoștință generală că în ziua de 29 Ianuarie 1908 orele 4 p. m. se va ține licitațiune în localul acestei Primării pentru vînzarea locului situat în fața proprietății D-lui Vasile Petru din strada Cărămidari și infundat de sm-

Agende elegante pe anul 1908 pentru d-nii Avocați și

Calendare

de buzunar de citit
lucrate în și de pe-
piele fină rete pe
și — leftine 1908

Georgel Perlea

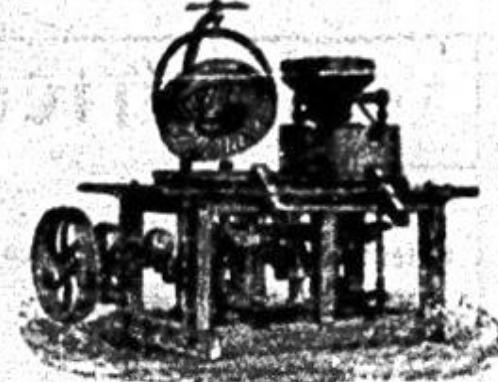
Brăila Constanța

Reprezentant general pentru județul Constanța
al Casei de Mașini Agricole

Nicolae Fehér & C-ie

Societate la Comenzi Furnizorii Corții Regale

Depozitul instalat în STRADA MANGALIEI, în fața Grădinier Publică și asortat cu ultimele creații ale industriei de mașini agricole, se află sub conducerea D-lui ST. CIŞMEGIU.

SPECIALITATE

Farmacistul Ion Berberianu

CONSTANTA

Mențiune onorabilă: Paris 1901

Două medalii de aur: Nizza și Roma

Cinci medalii de argint: Atena

București, Constanța, Craiova și Madrid

Apa de gură „Hygea” întrebuită zilnică a acestel apă, face ca miroslul urit al gurii, durerile de gingiile, și do mai să dispară în cel mai scurt timp; de asemenea este cel mai placut aromatic al gurii, întăriend gingiile și conservând dinți. 2 Lei sticla.

Crema „Hygea” este un preparat igienic pentru înfrumusețarea și înfrâgezirea pielei, face să dispară în cel mai scurt timp: piștrui, coșuri, pete de sareană și de ficat, bubrești etc. și face tenul alb, fragă și catifelat. 1 Leu 50 bani bocanul.

Elixir de sănătate al Sf. Ion Botezătorul (aprobat de Consiliul Sanitar Superior). Elixirul acesta fiind preparat din subsanțe vegetale tonice purgative și amare este cel mai bun medicament ce se poate intrebuința atât contra tuturor boalelor de stomach, și contra acelora care au o legătură oarecare cu regulata activitate a organelor digestive. Așa: amețeala, colicele, de stomach, durerea de cap, gâlbinarea, greața, încărcările de stomach, indispozițiile, melancolia, neputea de mincare, trăjii, răgușii, venozi etc. sunt afectiuni care se pot combate cu succes prin întrebuită zilei acestui elixir 2 Lei 25 bani sticla.

Capsule Salolate „Berberianu”. Capsulele acestea sunt cele mai eficace ce se pot intrebuința contra blenoragiilor fie acută fie cronică, vindecind numai în cito-zile seurgurile cele mai rebele. 5 Lei cutia cu 50 capsule.

DEPOZIT CENTRAL

Drogueria BERBERIANU

CONSTANȚA

Contra ramburs trimis în toată țara, comandele dela 15 lei în sus se trimit Franco locul cerut.

DOCTORUL FRANGOPOL

De la FACULTATEA din PARIS

Specialitate pentru boale de Gut, Nas, Urachii și Uretere.

Consultări de la 2—5 p. m.

No. 108 — CONSTANȚA STRADA CAROL I. — No. 108

Contra 2 Lei trimis la Tipografia d-lui D. Nicolaescu se trimit franco 100 cărți de vizite tipărite.

ilustrate

Zeci de mii numări la
de feluri p.
S. Sărbători
și Anul Nou
Librăria D.
Nicolaescu

NOU

STICLE ISOMETROP

Conservarea
Ochilor

Patenteate în Europa și America

Patenteate în Europa și America

Se va cere această IS.
marcă pe fiecare sticlă.CEA MAI CLARĂ VEDERE
FĂRĂ A OSTEZI OCHIIEvitarea Fluorescenței
dăunătoare ochilor.

Experiențe făcute cu Razele Roentgen

Sticle premiate de Academile oculare din Europa și America.

Depositar general și unic pentru Dobrogea

P. SCHIAPIRA, Bijoutier

Furnisatorul Curței Regale.—Constanța

Farmacia „VICTORIA”
POMPEI G. CIUPERCESCU (Brăila)

Fost chimist expert al Vămel Brăila

Str. Carol No. 9 colț cu str. Comercială

vis-a-vis de fostul local al Băncii de Scont

CONSTANȚA

Medicamente, pansamente, specialități, parfumerie, cauciucuri etc., din cele mai renumite fabrici din străinătate.

Laborator special pentru preparația pudrelor, prafuri de dinți, Eau de Cologne, parfumuri, specialități etc., chiar după cererea clienților.

Recomand în special distinsei mele cliente!

Pasta dentifrice „Aphrodita” ultima creație în domeniul dentifricelor, neconținând cretă. Curață dinții fără a-i zgâria, disolvă piatra fără a ataca malțul, desinfecțiază energetic gura, lăsind după spălare un parfum suav. Un borcan elegant 1 leu, 5 borcane 4 lei.

Apă de „Aphrodita”, care prin calitățile

ei neintrecușăcut ste, a fiie preferată tuturor apelor similare. În stare concentrată servă ca anestezie în dureri de dinți. Sticla 1-25.

Cremă pentru unghii „Aphrodita” pentru întreținerea și curățirea unghiilor, dindu-le o culoare roz vie naturală și un luciu strălucitor, parfum îndî și mină. Doza 1 leu.

EAU DE COLOGNE distilație quadruplă specială. 5 lei kilo.

Esență pentru preparat în casă Eau de Cologne. 1 dosă pentru 1 litru 2 lei.

Cornalin distrugătorul bătăturilor. Vindecare sigură în cîteva zile. Doza 1 leu.

Gonoryl „Ciupercescu”. Remediu sigur și discret. Vindecă surgerile cele mai rebele în cîteva zile. Doza 6 lei.

Singurul depozit al acestor preparate, pentru toată țara.

Expediție promptă în provincie, contra mandat poștal, atât a preparatelor de mai sus cît și a oricărei alte medicamente, trimisindu-se rețeta.

Serviciul special pentru distribuție la domiciliu.

Marcu Birnfeld

Strada Carol, No. 71, Vis-à-vis de Poșta
CONSTANȚAMare magazin assortat cu toate arti-
colele de:ferărie, table de fer, cimen-
turi, uleiuri, geamuri, țevi de
fer, robineterie pentru insta-
lații de apă, closete, alămă-
rie, armurărie, sticlărie, fa-
ianserie, sobe, etc. etc. etc.

Prețuri reduse.

D-na DOCTOR IN MEDICINĂ

Ersilia Cătescu-Nicorescu

DE LA UNIVERSITATEA din BUCUREȘTI

Specializată în dentistică și boale de gură, la clinice
din Berlin. S-a stabilit în Constanța, Piața Independenței 21
CONSULTAȚII 9—12 a. m. și 4—6 p. m.De Vînzare la Anadolchiof un loc
în întindere de 2236 m.
p. cu 2 fațade, avind pe dinsul eca-
retură, beciu boltit, fintină în piatră
în curte, o grădină cu 300 pomuși
și 180 butuci de vițe altoite.A se adresa D-nei Căpitän Botez, în
localitate.

HOTEL SERBANESCU

STR. 11 IUNIE

○ Sub administrația însuși a proprietarului ○
OFERĂ CAMERE BINE MOBILATE

DE O CURĂȚENIE SUPERIOARĂ

ȘI CU PREȚURI MODERATE

Vizitatorii pot găsi în acest hotel o găzduire finisată

LEGATORIE DE CĂRȚI

TIPOGRAFIE

LIBRARIE

RAME DE INCADRAT

ELEGANTĂ

TIPOGRAFIA

DIMITR. NICOLAESCU

Piața Independenței — CONSTANȚA — Str. Carol și Traian.

Sortată cu caracterele cele mai noi și moderne, cum și mașinele cea mai nouă invenție.
Este în măsură a executa tot felul de lucrări atingătoare de această artă, în diferite forme,
și culori, cu cea mai mare acurateță, esaclitate și promptitudine.

Legătorie de Carti și Incadrare de Tablouri

Esecută cele mai elegante și plăcute lucrări.

Unicul magazin de LIBRARIE și PAPETARIE

Mare depozit de Imprime și Registre pentru

Comunele rurale, Percepții, Parohii etc. etc.

Tipografia Dimitrie Nicolaescu, Constanța